

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Secundum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

antea suum os reſeraſſe? Nempe pertinet ſilentium illud Iſaiæ ad id tempus, quo animo ejus hoc viſum obſectum eſt, neque ad alia priora eſt detorquendum. Huc adde aliam eſſe loci hujus ſententiam apud Septuaginta Interpretes, ut ab Hieronymo ^{Hier. in Iſa. 6.5.} quoque obſervatum eſt, qui ſic illud reddunt: *ὁ πόνος ἐγὼ, ἐν ἁμαρτίαις μου. O miſer ego, quia dolore punctus ſum!* Jonathan ben Uziel: *Va mihi, quia peccavi!* Syrus: *Va mihi, obſtupui!* Arabs: *Audax ſum!* Recentiores Interpretes, Vatablus, & Forerius, ^{נרמית} exponunt, *Ilicet, perii, actum eſt de me.* Porro cum viſa, quæ toto opere narrantur, ſub quatuor Judæ regibus, Ozia, Joathane, Achazo, & Ezechia, oblata ſibi fuiſſe ſcribat Iſaias, quæ autem ſexto referuntur capite, ad annum eum pertineant, quo deceſſit Ozias, & à multis credantur poſt Ozia interitum ſub Joathane eveniſſe; ſequentia vero ad triceſimum uſque & ſeptimum caput ſub Achazo contigerint, & reliqua demum ad Ezechia tempora referantur, ſequitur quinque priora capita in Ozia regnum eſſe conferenda. His autem generales quædam continentur præceptiones, monitiones, caſtigations, ac minæ, quibus refractarios ac contumaces popularium ſuorum animos ad Dei obſequium ſubigere ſtudebat: verum ne ſic quidem edomita eorum perſicacia, graviora denuntiavit. Nec mirum ſane aut novum videri debet, Iſaiam prioribus hiſce capitibus excidium genti ſuæ fuiſſe interminatum, quod Ozia regnante non contigit: nec enim temporis ordini ſemper congruit ratio vaticiniorum, in quibus *ὄραειν ὁραειν* ſæpe occurrit.

IV. Cum in libro Proverbiorum Thalmudiſtæ legiſſent, partem aliquam libri illius ab Ezechia regis ſamulis collectam fuiſſe, inter quos operam quoque ſuam ad id contuliſſe Iſaiam ſupra conjectavimus; ipſi contra Iſaiæ vaticinationes ab iſdem Ezechia familiaribus & neceſſariis, ipſoque adeo Ezechia ſcriptas fuiſſe cenſuerunt, ut eſt in Baba bathra. Nec enim aliud opinionis hujus argumentum reperio, quam hoc dictum libri Proverbiorum. Quasi vero vel Ezechias, vel Ezechia familiares divino omnes impulſi fuerint inſtinctu, & vaticinia fundere potuerint: quo ſtolido commento quantum hominibus iſtis gloriæ addunt & decoris Thalmudiſtæ, tantum de Libri hujus exiſtimatione decerpunt, vaticinii dignitatem atque oraculi vim ipſi detrahentes. Ita religioſi illi ſacrorum Voluminum cuſtodes, quibus *credita ſunt eloquia Dei*, quique in apices & literulas ſtudioſe inquirunt, librorum ipſorum fidem honorem ac commendationem temere labefactant. ^{Secundum argumentum. Prov. 25. 1. Rom. 3. 2.}

V. Rurſum hic in ſcenam prodiit Philoſophus Theologo-Politicus, atque Libri hujus auctoritatem elevat hoc argumento, quod non is ipſe ſit Liber, in quem vaticinia ſua conſecit Iſaias, ſed tantum compilatio fragmentorum Libri hujus, quæ ut ſors tulit, hinc inde collecta, potiſſimum vero ex Chronicis regum Juda & Iſraël, & in hoc quod habemus volumen compaſta ſunt. Atque id vult adverſus reliquos Prophetarum libros valere. Rationes cur ita ſentiat has habet, quod diſturbato ordine ac perverſo digeſta ſint Iſaiæ Prophetiæ, nec eam tueantur ſeriem, qua primum ab Auctore diſpoſita inter ſe ac collocata ſunt, quod res geſtas Ozia ſit literis perſecutus, ut adductum ſupra ex Paralipomenis comma indicat, ſub eoque etiam ſit vaticinatus, ut apparet ex initio libri Iſaiæ qui nunc extat, cum tamen nec acta Ozia referat idem ille Liber, nec ulla habeat vaticinia quæ ſub Ozia edita fuiſſe conſtet, quod certum ſit præterea, ex Rabbiorum ſententia, ſub Manaſſe quoque Iſaiam vaticinia edidiſſe, quorum in ipſius Libro reperire liceat omnino nullum. Verum hæc facile diſſolvimus: nam quod ex confuſo in hoc Libro prædictionum ordine cauſam repeririſſe putat, quamobrem eum Iſaiæ eripiat, imo vero, vel inde maxime apparet non eſſe id humanæ mentis opus, res conſerte contextequæ explicantis, & rationum cohærentiam ſequentis, ſed aſſlatu potiùs cæleſti inſtinctæ & agitata, ac res futuras per intercifa & ſalebrosa pandentis oracula, quorum obſcuritas peripſos demum eventus rerum erat illuſtranda. Negamus præterea Ozia hiftoriam inter vaticinia ſua Iſaiam deſcripiſſe, ſed peculiare opus fuiſſe cenſemus, temporum demum injuria deperditum. Supra enim auctoritate libri Paralipomenon, & Theodoretæ teſtimonio adducti docuimus, Prophetas, præter vaticiniorum ſuorum editionem, hiftorias ſæpe temporum ſuorum peculiari opera literis commendariſſe. Nec fatemur vero, quæcunque prædixit Iſaias, fuiſſe relata in literas: ac proinde ſi qua ſub Manaſſe præſignificavit, fruſtra in hoc Libro requiri putamus, cum præſertim titulus ipſe oſtendat hoc tantum opere contineri vaticinia ſub quatuor regibus, Ozia, Joathane, Achazo, & Ezechia edita. Nam quod attinet ad prædictiones, quæ in Ozia tempora conveniunt, jam ſupra oſtendimus eas quinque prioribus capitibus deſcriptas videri. ^{Tertium argumentum. 1. Par. 29. 19. 2. Par. 20. 14. Theodoret. Pref. in lib. Reg.}